

# Rahvastiku, rände ja tööhõive teemaline küsimustik osalusaruteluks

## JUHIS

Rahvastiku, rände ja tööhõive teemaline küsimustik tugineb tunnustatud statistiku ja tervishoiu professori Hans Roslingu viimase 10 aasta teadustööl ning tema raamatul "Faktitäius". Roslingu hinnangul on inimestel loomulik kalduvus arvata, et maailmas on asjad hullemad, kui nad tegelikult on. See kehtib väga erinevate inimeste puhul, olgu nad teadlased, poliitikud, mingi valdkonna asjatundjad, õpetajad, tudengid või huupi valitud inimesed, sõltumata haridusest või ametist. Rosling koostas aastaid tagasi valikvastustega testi inimarengu ja maailma trendide kohta ning selgus, et enamus meist vastab suurele osale küsimustele valesti. Ja sarnaselt valesti - tõlgendame maailma negatiivsemalt, kui see tegelikult on. Rosling toob välja kümme põhjust, miks meie arusaam maailmast on moonutatud ja mida saame igaüks ise teha, et mõtlemislõkse vältida.

### Arutelu läbiviimiseks on vaja:

- Osalejaid: saada kutse vähemalt 2 nädalat ette
- Ruumi: ideaalis sellist, kus saab laudkondi moodustada
- Aega: varu minimaalset 2,5 h, võimalusel rohkem
- Moderaatoreid: vähemalt üht, aga ideaalis kaht
- Küsimustikku ja soovi korral eelseadistatud elektroonilist versiooni küsimustikust
- Soovi korral: suupisteid ja jooke

### Võta kaasa:

- Paberil küsimustikud osalejate jaoks
- Paberil faktilehed osalejate jaoks
- Taustainfo küsimuste kohta arutelu juhtimiseks
- Valget A4 paberit ja piisavalt kirjutusvahendeid
- Üks valge A3 suuruses paberleht nn „parkimisplatsiks“<sup>1</sup>
- Musta värvi marker ideede ja küsimuste kirjanemiseks
- Slaid juhiseiga, kuidas vastata küsimustikule nutiseadmes<sup>2</sup>

---

<sup>1</sup> Küsimuste ja/ või ideede kirjanemiseks, mida koheselt sujuva arutelu hoidmise nimel lahti mõtestada ei saa.

<sup>2</sup> Seda juhul, kui oled otsustanud arutelu läbi viia elektrooniliselt.

- Hans Roslingu raamat „Faktitäius“ ja tema väljaprintitud pilt<sup>3</sup>
- Võimalusel arutelu eesmärki edasi andvad T-särgid või pused moderaatorite jaoks<sup>4</sup>

### **Arutelu läbiviimise sammud:**

1. Enne arutelu: korrasta aruteluruum ja jaga lauad-toolid mõtteliselt rühmadeks; pane töövahendid laudadele valmis
2. Tutvusta arutelu, päevakava ja moderaatoreid
3. Vii arutelu samm-sammult läbi: üks küsimus korraga koos õige vastuse tutvustamise ja osalejatelt tagasispeegelduse küsimisega (sh mõtlemislöksude kontekstis). Arvesta ühe küsimuse jaoks umbkaudu 10 min (koos aruteluga).
4. Kui arutelu käigus tekib teemaväliseid küsimusi või uusi ideid, pane need „parkimisplatsile“ kirja

### **Soovitused arutelu käivitamiseks ja hoidmiseks:**

- Mõtle oma arutelule (sh kutsele) atraktiivne/ nutikas pealkiri
- Vii end küsimustiku sisuga enne arutelu kurssi
- Mõtle, kas püstitatud teemade seas on päevakajalisi näiteid
- Kaalu nutirakenduse ja paberversiooni kombineeritud kasutamist
- Kaalu vähemalt kaht arutelujuhti
- Kasuta aruteluformaati ideekorjeks

<sup>3</sup> Raamat ja Hans Roslingu foto aitavad raamistada, kellest on juttu ja millel põhineb aruteluformaat. Need on eriti olulised inimeste jaoks, kes pole Roslingu teadustööga kursis.

<sup>4</sup> T-särgid ja pused aitavad sõnumit võimendada ja osalejate seast paremini silma paista.

